

Rekenbeleid plan DOC 93
schooljaar 2021-2022

Zien en gezien worden!

Aandacht voor leerlingen met (ernstige) reken -en wiskundeproblemen.

Inhoud	
Inleiding	3
Visie	8
Niveaus voor VMBO Basis, VMBO Kader en KGT	5
Meetinstrumenten binnen DOC 93	4
Inhoudelijk profiel van het vak rekenen.....	5
Signalering rekenproblemen (instroom DOC93)	5
Dyscalculiescreening	5
Dyscalculieonderzoek.....	6
RT rekenen / reken volg document.....	6
Werkvormen en differentiatie.....	7
Randvoorwaarden	7
Speerpunten.....	7
Reken hulpmiddelen	7
Bijlagen	8
Info in OPP	11
Handelingsplan	12
Stroomschema.....	14

Inleiding

Sinds 1 augustus 2010 is de wet 'Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen' ingevoerd. De kern van de wet vormt het Referentiekader taal en rekenen. Hierin staat wat leerlingen op verschillende momenten in hun schoolloopbaan op het gebied van taal en rekenen moeten kennen en kunnen. Daarmee wordt het referentiekader een leidraad voor de school, docenten en het onderwijsprogramma. De wet vormt de basis voor doorlopende leerlijnen taal en rekenen.

DOC93 is een voorziening die kinderen in staat stelt hun talenten te ontwikkelen en dat type onderwijs te volgen dat aansluit bij hun (intellectuele) capaciteiten. De voorwaarden om een opleiding met goed gevolg af te ronden zijn niet voor een onbelangrijk deel terug te voeren op de capaciteiten en het doorzettingsvermogen van de leerling zelf. Daarnaast zal de school de voorwaarden moeten scheppen om een leerling, die last heeft van dyscalculie/ernstige rekenproblemen (ER), te begeleiden.

DOC93 vindt het belangrijk om de balans te zoeken tussen stimuleren/remediëren aan de ene kant en aan de andere kant compenseren en dispensereren. De balans ligt bij iedere leerling met dyscalculie/ER ergens anders. Aan school de taak die balans te zoeken. Een goede samenwerking tussen ouders en school is nodig voor een effectieve dyscalculiebegeleiding.

Visie

DOC93 wil leerlingen zodanig opleiden dat ze zich goed rekenkundig kunnen uitdrukken en zich goed kunnen redden in de maatschappij. Leerlingen moeten presteren op het minimale gewenste referentieniveau en daarmee voldoen aan de wettelijke eisen.

Om bovenstaande te kunnen bereiken is maatwerk nodig. De rekenlijn moet een lijn zijn op basis van maatwerk en individuele behoefte. Er moet rekening worden gehouden met verschillen; niet elke leerling zal hetzelfde programma moeten/hoeven te volgen.

Om maatwerk te kunnen leveren moeten we eerst het niveau van de leerlingen vaststellen op de verschillende gebieden. Voorheen werd hier voor de leerlingen een ABC toets afgenomen. Deze had voor de leerlingen (DOC93) geen meerwaarde omdat de uitslag veelal unaniem laag was. Om het niveau van de leerling te bepalen werkt DOC93 met de afname van een (zelfgemaakte) toets die inzicht geeft in de beheersing van getallen (+, -, x & :). Op basis van deze uitslag wordt er maatwerk aangeboden.

DOC93 vindt het belangrijk dat een leerling leert omgaan met zijn dyscalculie/ ER; is de leerling zich bewust van de hindernissen die hij ondervindt door zijn dyscalculie? Is de leerling zich bewust van zijn compensatiemogelijkheden en weet hij deze in te zetten? We willen de leerlingen zelfstandig en zelfbewust maken in het omgaan met dyscalculie/ER.

Niveaus voor VMBO Basis, VMBO Kader en KGT

De niveaus waar naartoe gewerkt wordt, zijn voor: VMBO Basis en VMBO Kader en KGT: referentiekader 2F. (2F: Het zogenaamde 'burgerschapsniveau'.)

Dit is het niveau dat iedere burger moet beheersen om op het gebied van taal en rekenen om goed maatschappelijk te kunnen participeren in de hedendaagse samenleving.

De methode die wordt gebruikt is de digitale en adaptieve methode: Smartrekenen.

Meetinstrumenten

De toetsen in toets platform Jij! (voorheen TOA) worden aan eind van de eerste klas afgenomen. Deze wordt zoveel mogelijk op het eigen niveau aangepast. We kunnen deze toetsen aanbieden van OF t/m 2F

In het tweede jaar wordt de Jij! toets aan het begin en aan het eind afgenomen. Bij de tweedejaars zij instromers moet binnen 4 weken de jij! toets afgenomen worden. Individueel moet bekeken worden op welk niveau. De jij! toetsen moeten ook teruggekoppeld worden in het intern overleg van de rekengroep DOC 93.

Inhoudelijk profiel van het vak rekenen

Bij de rekenvaardigheid zijn vier domeinen te onderscheiden nl, getallen, verhoudingen, meten en meetkunde en verbanden. Bij elk van de domeinen is het belangrijk dat de leerling;

- kennis heeft van feiten en begrippen, automatiseren, reproduceren, routines en technieken.
- kennis heeft van goede probleemaanpak en het kunnen toepassen.
- concepten en methoden kan begrijpen en verklaren.

Signalering rekenproblemen DOC 93 (instroom DOC93)

Bij de overgang van het PO naar het VO worden de reken- en wiskunde gegevens doorgegeven aan de VO school. Vragen als waar werd de hulp op ingezet zouden beantwoordt moeten zijn en wat zijn de resultaten hierop geweest.

Het is zaak om te letten op het niveau van begrijpend lezen en bewust hier aandacht aan te blijven besteden tijdens rekenlessen. Wees daarnaast alert op emotionele problemen die samen kunnen gaan met rekenproblemen. Co morbiditeit (zoals ADHD, autisme, dyslexie en angstproblematiek) komt veel voor bij de leerlingen van DOC 93 en dit heeft ook invloed op de rekenontwikkeling. Het is dan ook belangrijk bij het rekenonderwijs rekening te houden met deze co morbiditeit.

Dyscalculiescreening

Een leerling komt in aanmerking voor een dyscalculiescreening wanneer de leerling ondanks aangeboden extra hulp en begeleiding op de basisschool en/of voortgezet onderwijs (remedial teaching) ernstige problemen blijft houden met rekenen/wiskunde.

Wanneer een leerling in aanmerking komt voor een dyscalculiescreening worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. De dyscalculiescreening bestaat uit een dossieranalyse en de afname van een aantal rekestesten en wordt door de orthopedagoog (soms in samenwerking met de remedial teacher) afgenomen.

Aan de hand van de gegevens van de dyscalculiescreening wordt bepaald of dyscalculieonderzoek noodzakelijk is. De ouders worden hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld. Indien nader onderzoek niet noodzakelijk is, ontvangen ouders een screeningsverslag met handelingsgerichte adviezen. Het screeningsverslag wordt toegevoegd aan het leerlingvolgsysteem en het leerlingdossier.

In enkele gevallen is op basis van de resultaten van de screening niet direct te bepalen of dyscalculieonderzoek noodzakelijk is. Sommige leerlingen vallen wel uit op een aantal testen, maar de hardnekkigheid van de problematiek is nog onvoldoende aangetoond. In deze gevallen wordt de leerling eerst individueel begeleid op de factoren waarvan de hardnekkigheid nog aangetoond moet worden. De vorderingen tijdens de behandeling worden dan meegenomen in het besluit of er nader onderzoek nodig is.

Dyscalculieonderzoek

Indien op basis van de dyscalculiescreening nader onderzoek wordt geadviseerd, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Aan het onderzoek zijn kosten verbonden. Het bedrag staat vermeld in de schoolgids. Indien ouders akkoord gaan, wordt het onderzoek verder in gang gezet.

Tijdens het dyscalculieonderzoek neemt een orthopedagoog aanvullende toetsen af bij de leerling om al dan niet dyscalculie vast te kunnen stellen.

De ouders worden op de hoogte gesteld van de uitslag van het onderzoek. Het onderzoeksverslag (en indien van toepassing de dyscalculieverklaring) wordt met deze brief meegezonden. Daarnaast worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek met de orthopedagoog die het onderzoek heeft uitgevoerd.

Een kopie van het verslag wordt door de orthopedagoog toegevoegd aan het leerlingvolgsysteem en het leerlingdossier. De orthopedagoog stelt de mentor en andere docenten op de hoogte van mogelijke handelingsadviezen.

RT rekenen

De rekenspecialist van DOC 93 werkt met eigen testblad met verschillende sommen eraf, erbij, keer en delen. Afhankelijke daarvan en of leerling wil, krijgt een leerling extra werk mee.

De orthopedagoog, de rekenspecialist en RT-er vanuit expertise team beslissen samen wie voor reken RT verder in aanmerking komen.

RT wordt, in eerste instantie, aangeboden voor een periode voor 8 weken. Naar aanleiding van de tussenevaluatie wordt vastgesteld wat het vervolg wordt. De RT'er stelt de vakdocent op de hoogte over de te bieden hulp in de klas. De mentor onderhoud het contact met ouders/verzorgers over de voortgang.

Werkvormen en differentiatie

Bij rekenen wordt er (evt.na instructie) zelfstandig gewerkt. Leerlingen hebben een adaptieve methode Smartrekenen. Deze methode maakt het zelfstandig op niveau werken eenvoudig.

Door goed aan te sluiten bij het huidige rekenniveau van de leerlingen streven we ernaar het vereiste referentieniveau te behalen o.a. door goede handelingsgerichte instructie bestaande uit concrete doe-activiteiten, doelgericht oefenen, automatiseren en memoriseren. Wanneer zij niveau 1 F beheersen kan het onderwijs toe werken naar niveau 2F.

Er wordt zoveel mogelijk gezocht naar maatwerk in het aanbod van het rekenonderwijs. Rekening houdend met het algeheel functioneren van de leerling, waarbij bijvoorbeeld afgewogen wordt of de leerling contextsommen krijgt aangeboden of kale sommen.

Op DOC 93 wordt per leerjaar de knelpunten van de huidige methode aangegeven en mogelijke alternatieve of aanvullende lesstof gezocht. Samen met andere locaties van Landstede VO worden er ervaringen uitgewisseld over het gebruik en de knelpunten, de aangeboden werkvormen, de wijze

van toetsing en inzet van de analyse van de rekenvorderingen van leerlingen (Overlegmomenten worden vastgelegd in de jaarlijn)

De scores op de genoemde begin- en eindtoetsen vormen de basis voor de differentiatie binnen en buiten de lessen rekenen. Passend bij het protocol ernstige rekenproblemen en dyscalculie, naast de informatie uit het dossier, informatie van de ouders en de informatie van de docent.

Docenten geven procesgerichte feedback.

Randvoorwaarden

- Van alle leerlingen is er een OPP.
- Digitaal lesmateriaal met feedback en aanvullende instructie is aanwezig, ook met oog om thuis iets extra's te kunnen doen.
- De rekenspecialist heeft kennis van de leerstof die in de voorgaande leerjaren is aangeboden op het gebied van rekenen. Datzelfde geldt voor de kennis over de manier waarop leerlingen bepaalde routines aangeleerd hebben gekregen en over de routines die het beste passen bij rekenzwakke leerlingen.
- Het geven van instructie op maat en differentiatie in verwerking tijdens de rekenles.
- De docenten van DOC 93 zijn op de hoogte van eenduidige rekenstrategieën.

Speerpunten schooljaar 2021-2022:

- Warme overdracht en stand van zaken (specifiek rekenonderwijs waar nodig) met de vervolgopleiding. Acties: Jij toetsen uploaden in Magister, rekenontwikkeling beschrijven
- de screening goed op de rit hebben
- zorgen dat ouders en collega's op de hoogte zijn van ons rekenbeleid
- zorgen dat er een algemene jaarlijn Jij- toetsen komt, waarbij bij uitval een plan van aanpak wordt geformuleerd (de rekenontwikkeling wordt omschreven en vastgelegd in Magister).
- er wordt maatwerk geleverd op het moment dat een leerling voldoet aan 2F niveau voldoet. Dit op basis van verdiepen, aanpassen, verrijking, o.i.d.

Rekenhulpmiddelen

- rekenmachine
- rekenkaarten
- concreet rekenmateriaal
- evt. extra tijd

Bijlagen

Handelingsplan

DOC 93	
Handelingsplan	
Naam leerling	
Geb. datum	
Klas	
Niveau	
Mentor	
Naam begeleider	
Schooljaar	
Datum	15 november 2021

Begeleiding	<ul style="list-style-type: none">☐ RT Rekenen☐ RT Engels☐ Gesprekken orthopedagoog☐ Dyslexiebegeleiding☐ Gesprekken SMW☐
Hulpvraag	
Doelen van de begeleiding	
Logboek	<i>Datum:</i>

	<i>Datum:</i>
Evaluatie	

Bijlage stroomschema rekenproblemen en dyscalculie.

